

Justitiedepartementet

Angående Europeiska kommissionens förslag om ny förordning om en 28:e regim för bolagsrätt (Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the 28th Regime Corporate Legal Framework – "EU INC.")

Ekobrottsmyndigheten ser positivt på en förenklad procedur när det gäller bildandet av bolag inom Europas gemensamma marknad i syfte att främja företagets konkurrens på den inre marknaden. Myndigheten vill emellertid betona de risker som förslaget kan medföra. De områden där brister hittills har identifierats och förslaget bör omarbetas avser:

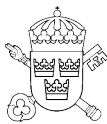
- Kravet på den snabba digitala registreringen av ett EU Inc
- Avskaffandet av krav på aktiekapital och eventuellt förändrat borgenärsskydd
- Avsaknad av krav på revision på EU Inc bolag som i EU-sammanhang betraktas som mindre
- Likvidationsförfarandet

Mot bakgrund av de intressen Ekobrottsmyndigheten har att beakta lämnas följande synpunkter.

Ekobrottsmyndigheten är väl medveten om de utmaningar som europeiska företag har när det gäller att utveckla sin verksamhet och konkurrera på en global marknad i en miljö där många länders olika lagstiftningar kan utgöra hinder för ett företags expansion. Därför är förslaget om att skapa en ny gemensam bolagsform, EU Inc, logisk och kan utgöra en grund för fortsatt arbete med denna att utveckla denna associationsform.

Ekobrottsmyndigheten har inte haft insyn i framtagande av förslaget och lämnar därför i detta tidiga skede endast mycket översiktliga synpunkter då det inte varit möjligt att fördjupa sig i förslaget under den tid som stått till förfogande.

Syftet med den föreslagna reformen, att få fram en enhetlig bolagsstruktur med gemensamma regler i alla länder är i grunden god eftersom detta kan ge effekter i form av en mer attraktiv

företagsmiljö, minska byråkratin och spara kostnader. Detta måste vägas mot de risker som finns när man lättar upp regelverket så pass mycket.

Utifrån det område Ekobrottsmyndigheten har att beakta finns riskerna framför finns inom fyra områden:

- Kravet på den snabba digitala registreringen av ett EU Inc där allt ska kontrolleras av AI
- Avskaffandet av krav på aktiekapital och ett eventuellt förändrat borgenärsskydd
- Såvitt kan förstås finns inget krav på revision på företag som i EU-sammanhang betraktas som mindre
- Likvidationsförfarandet

Den digitaliserade registreringen av ett EU Inc och dess ledamöter

Ekobrottsmyndigheten bedömer att det finns en stor risk när det gäller den helt digitaliserade registreringen av EU Inc bolag som ska ske inom 48 timmar. Tanken är att man ska kunna starta bolag var som helst inom EU. Allt ska ske digitalt. Även överlåtelse och likvidation ska digitalt utan krav på fysiska möten eller mellanhänder.

Sverige (och övriga Europa) har redan i dag problem med att bolag bildas eller köps in i kriminellt syfte eller töms på sina tillgångar för att sättas i konkurs. I styrelsen sitter ofta målvakter eller bulvaner. Problemen är också stora med stulna eller utnyttjade identiteter som försvårar utredningarna.

Mot denna bakgrund kommer den snabba och förenklade proceduren göra det betydligt svårare att i efterhand se vilka personer som är ansvariga för bolagen eller vilka som äger dem. De uppsnabbade likvidationsförfarandet riskerar att leda till att brott kan genomföras snabbt och enkelt utan att några egentliga kontroller sker.

Ekobrottsmyndigheten yttrade sig 2023 över betänkandet Bolag och brott - några åtgärder mot oseriösa företag (SOU 2023:34) i frågan om Bolagsverkets roll som registreringsmyndighet. I yttrandet framhålls Bolagsverkets viktiga roll i det gemensamma uppdraget att motverka att företag används som brottsverktyg. Andra aktörer i samhället är beroende av att uppgifter i Bolagsverkets register är korrekta för att själva kunna förebygga brott.

Den helt digitala procedur som föreslås äga rum inom 48 timmar bedöms vara mycket riskfylld även om avancerade AI baserade kontrollmekanismer införs och Bolagsverkets roll uteblir, vilket bedöms problematiskt.

I stället bör, enligt Ekobrottsmyndigheten, fler kontroller ske för att säkerställa att målvaktsförbudet följs, t.ex. genom personliga inställelser vid behov.

Aktiekapitalet och borgenärsskyddet

Enligt förslaget ska ett EU Inc bolag inte ha något aktiekapital. Den administrativa avgiften för att registrera bolaget föreslås begränsas till 100 Euro.

Ekobrottsmyndigheten har i andra sammanhang lyft fram riskerna med att bolag kan användas som brottsverktyg. I Ekobrottsmyndighetens yttrande över promemorian Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag (Ju2019/D1733/L1) avstyrkte Ekobrottsmyndigheten sänkningen till 25 000 kronor. Myndigheten pekade på att aktiekapitalets storlek utgör en tröskel för att inte oseriösa aktörer utnyttjar bolagsformen för brottsupplägg. Detta eftersom aktiebolag drivs utan personligt ansvar och att gärningsmannen kan vara anonym genom att använda målvakter och bulvaner.

En följd av förslaget att ett EU Inc inte ska ha något aktiekapital innebär att dessa bolag måste ha ett borgenärsskydd som skiljer sig från det skydd som finns enligt den svenska aktiebolagslagen. Enligt förslaget så skiljer sig skyddet från de svenska reglerna i aktiebolagen genom införande av ett solvenstest, ett personligt ansvar och ett omfattande inhämtande av ekonomisk information, så att bedömare i realtid ska kunna göra kreditbedömningar av ett EU Inc bolag.

I yttrande över nämnda betänkande (SOU 2023:34) påpekade Ekobrottsmyndigheten att de nuvarande svenska reglerna avseende borgenärsskyddet förvisso är bristfälliga p.g.a. det låga kravet på aktiekapital. Det förslag om nytt borgenärsskydd som lades fram i ovan nämnda utredning liknade det som föreslås i kommissionens förslag. Ekobrottsmyndigheten konstaterade att den föreslagna regleringen av borgenärsskydd saknar tydlighet vad gäller konkreta åtgärder som en styrelse bör vidta vid kapitalbrist m.m. Det minskar förutsebarheten och riskerar att leda till rättsosäkerhet och att den avsedda funktionen som borgenärsskydd inte uppnås. Utan att i detalj ha haft möjlighet att genomlysas kommissionens förslag på området förefaller samma otydlighet finnas här.

Vidare framhålls möjligheten att kunna samla in all ekonomisk information om ett bolag i realtid som ett borgenärsskydd eftersom utomstående bedömare då kan göra säkra kreditbedömningar av ett bolag. Risker finns att denna möjlighet kommer att ligga långt fram i tiden innan detta informationssystem fungerar på ett tillfredsställande sätt. Detta system bör utvecklas och testas först innan det införs

Revisionsplikten

I förordningen har det inte tagits in några regler om revision för EU Inc. Det får tolkas som att man får gå till EU:s redovisningsdirektiv (2013/34/EU) för att finna vilken typ av EU Inc som ska omfattas av revision. Där framgår att micro- och små företag får undantas från revision.

Den övre gränsen innan revisionsplikt inträder har följande gränsvärden

- omsättning på 10–15 miljoner Euro (c:a 100–150 miljoner kr)
- balansomslutning på 5–7,5 miljoner Euro (c:a 50 – 75 miljoner kr).
- 50 anställda

Det finns två gränsvärden, ett golv som alla länder måste tillåta men en rätt att gå upp till en maxnivå. Ekobrottsmyndigheten tolkar det som om avsikten är att EU Inc-regelverket inte ska inkludera revision för micro- och småbolag. Detta är en betydligt högre gräns än vad revisionsplikten är för bolag i Sverige. I Sverige får inte gränsvärdena överstiga två av nyckeltalen 3 miljoner kr i omsättning, 1,5 miljoner i balansomslutning och tre anställda för att bli undantagen från revisionsplikt. Detta innebär t.ex. att ett svenskt AB med fem anställda, 5 miljoner i omsättning och 2,5 miljoner i balansomslutning måste ha revisor medan ett EU Inc bolag med 50 miljoner i omsättning och 40 anställda inte behöver ha en revisor.

Ekobrottsmyndigheten har också yttrat sig i frågan om revisionsplikten. I ovan nämnda betänkande (SOU 2023:34) förespråkades ett återinförande av revisionsplikten för små aktiebolag. Ett återinförande kan förväntas få en brottsförebyggande effekt och bidra till en ökad förmåga att upptäcka och beivra brott hos de brottsutredande myndigheterna.

Likvidationsförfarandet

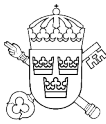
Riskerna med det snabba likvidationsförfarandet uppkommer framför allt när det gäller insolventa EU Inc eller EU Inc som har startats med kriminella syften.

Det finns inbyggda spärrar i systemet som ska hindra att en företagsledning fortsätter en förlustbringande verksamhet. Det finns dock risker. All kommunikation mellan den utsedda likvidationsföräntaren och myndighet sker digitalt. Det är svårt att få ett digitalt kontrollsystem som kan fånga upp att en styrelse har tömt bolaget på tillgångar innan mananmält insolvens. Vidare kan den snabbare handläggningen som ofta blir helt digital bli svår att kontrollera.

Vidare kan framhållas att ca 25 procent av alla konkurser i företagsmiljö slutar i en brottsanmälan. Ekobrottsmyndigheten är beroende av underlag och ibland hjälp av konkursförvaltaren för att komma vidare i utredningen. Det är oklart om ett insolvensförfarande av ett EU Inc skulle kunna handläggas av jurist i ett annat land. Om en konkurs i ett svenskt EU Inc hanteras av en jurist i ett annat land finns risk för att dessa utredningar av brott försvåras då Ekobrottsmyndigheten ofta är beroende av information från konkursförvaltaren.

Övrigt

Ekobrottsmyndigheten befärar att den asymmetri i associationsregelverken, förutom risken för en ökad ekonomisk brottslighet, också riskerar att påverka vilja att använda svensk lagstiftning gällande associationsrätt, som innehåller strängare lagkrav om bland annat revisionsplikt.

Myndigheten befarar också att den harmoniserade lagstiftningen på området kan innebära konkurrensnedvridning mellan de företag som tillämpar den harmoniserade EU-lagstiftningen och de företag som tillämpar nationell lagstiftning.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Rikard Jermsten. I den slutliga handläggningen har rättschefen Ulrika Lundström och tf. biträdande rättschefen Jessica Lundahl deltagit. Strategiske ekorevisorn Henrik Lundin har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Expedition till:

ju.registrator@regeringskansliet.se

L1@regeringskansliet.se

Kopia till:

ju.da@regeringskansliet.se